

LA REFORMA DEL BAREM 2015

LÍNIES GENERALS DEL NOU SISTEMA LEGAL DE VALORACIÓ DEL DANY CORPORAL O BAREM 2025

**Jornada sobre la Llei 5/2025:
Modificacions text refós de la Llei sobre la Responsabilitat Civil**

Dijous, 23 d'octubre de 2025

Sala d'actes de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Girona

MIQUEL MARTÍN-CASALS

Catedràtic de Dret civil a la Universitat de Girona

ORIGEN DEL BAREM 2025

- El barem 2015 no va ser una modificació del barem 1995, sinó un nou sistema que introduïa criteris i conceptes que eren nous al nostre país: temor/recel.
- CS: Anàlisi d'impacte ex post (2018-2020) publicat juntament amb un “Informe razonado”
 - Les innovacions no havien provocat dificultats
 - Generalment havien estat objecte d'una pràctica adequada.
 - S'havien detectat necessitats de clarificació i de millora.
- Ara la reforma del barem 2015 s'insereix a la Llei 5/2025, de 24 de juliol: Llei de propòsit múltiple (trasposició de la Directiva; reforç del tractament de dades personals; assegurança obligatòria dels VPL i modificació de la Llei d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores).
- El nou barem 2025 recull les 50 propostes consensuades per la Comissió de Seguiment en aquest “Informe razonado” --i fins i tot en millora algunes-- i incorpora la major part de les recomanacions de la “Guia de Buenas Prácticas”, també elaborada per aquesta Comissió.
- S'ha endarrerit (innecessàriament) 5 anys.

ENTRADA EN VIGOR (DF 9a. Llei 5/2025)

“Esta ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado», salvo...”:

- [Actualització d'acord amb l'IPC: **1.1.2026**]
- Modificacions al títol IV LRCSCVM (barem) (DF 9A. c) Llei 5/2025)
 - **Circulació: Barem vigent al moment del accident, però...**
 - Indemnitzacions per seqüeles i mort, **taules de lucre cessant i d'ajuda de tercera persona vigents en el moment de l'estabilització o de la mort**, encara que l'accident fos anterior, amb quantitats actualitzades amb l'IPC al moment del pagament (arts. 38.2 i 49. 2 LRCSCVM).
 - **Qüestions procedimentals** (oferta-resposta motivades, art. 7 LRCSCVM): En vigor des del **26.7.2025** (no són al títol IV)
 - **“Aplicació orientativa del barem” (fora de circulació)** : el barem vigent en el moment d'interposició de la demanda, actualitzat al moment del pagament (STS Sala 1a. Ple 951/2025, de 17 de juny; STS Sala 1a. 1349/2025, de 30 de setembre).

QÜESTIONS PROCEDIMENTALS

(Afecten fonamentalment l'art. 7 LRCSCVM)

- No es requereix la quantificació de la reclamació
- Deure de comunicar el sinistre a l'assegurador
- La reclamació, comunicació o notificació interromprà el còmput del termini de prescripció.
- No aportar informe pericial definitiu amb l'oferta motivada impedirà l'aportació d'informes mèdics pericials definitius en el procés judicial posterior.
- Els pagaments a compte s'han d'ajustar a perjudicis ja constatats.
- Actuació del forense:
 - També pot emetre informe en cas de resposta motivada basada en la inexistència de lesions
 - Termini màxim de 3 mesos per reconèixer el lesionat.
 - Termini màxim d'1 mes per emetre l'informe.

QÜESTIONS GENERALS

- El conductor responsable exclusiu de l'accident no té la condició de perjudicat.
- El tractament mèdic i psicològic per als familiars; s'amplia de 6 a 12 mesos.
- S'indica al llarg de tota la llei si un informe és pericial o assistencial
- En el cas de la mort del lesionat abans de fixar-se la indemnització:
 - Es perfilen i s'incrementen les partides computables com a “dany immediat”.
 - Es preveu la indemnització en determinats casos de mort abans de l'estabilització.
- Es regula l'elaboració i la revisió periòdica de les BTA
- Es distingeix entre “actualitzacions” de les quanties (anual, amb l'IPC) i “modificació” segons BTA (cada 5 anys)

MORT

Perjudicis particulars

- Nou perjudici particular per mort de dos familiars o més de l'art. 62. LRCSCVM
- Millora de la indemnització per pèrdua de fetus, en funció de les setmanes de gestació

Perjudicis patrimonials

- **En cas de lucre cessant**
 - Sempre es computarà com a mínim 1 SMI.
 - No s'hi ha d'incloure ni la quota del conductor responsable de l'accident ni la del cònjuge separat o excònjuge que tingui dret a pensió.
 - Es modifica el sistema de repartiment per quotes per fer una proposta que eviti les possibles disfuncions actuals.
 - Es creen una taules específiques per a les víctimes amb dedicació a les feines de la llar (taules 1 CH).

SEQÜELES ---BAREM MÈDIC (TAULA 2.A.1)

Millora en la valoració de seqüeles psiquiàtriques i psicològiques, p.ex.:

Estrès posttraumàtic		BAREM 2015	BAREM 2025
01158	Lleu	1-2 PUNTS	4-10 PUNTS
01159	Moderat	3-5 PUNTS	11-15 PUNTS
01160	Greu	6-15 PUNTS	16-25 PUNTS
Trastorn depressiu major crònic			
01162	Lleu	4-10 PUNTS	4-10 PUNTS
01163	Moderat	11-15 PUNTS	11-15 PUNTS
01164 (-1)	Greu	16-25 PUNTS	16-30 PUNTS
01164-2	Molt greu	-----	31-60 PUNTS

Dents

Pèrdua completa traumàtica		BAREM 2015	BAREM 2025
02054	Incisiu o caní	1 PUNT	1 PUNT
02055	Premolar o molar	2 PUNTS	2 PUNTS

Però **desapareixen les reduccions del Barem 2015** : 25% (pròtesis removibles); 50% (pròtesis fixes); 75% (implants osteointegrats).

SEQÜELES –PERJUDICIS EXTRAPATRIMONIALS

Perjudici personal bàsic

- Es modifica lleugerament la fórmula per determinar la puntuació de les seqüeles concurrents
- S'afegeix l'estat vegetatiu permanent i les tetraplègies més severes com a exemples que determinen un perjudici estètic de grau importantíssim.

Perjudicis particulars

- **Danys morals complementaris per perjudici estètic:** rebaixa de 36 a 31 punts
- **Perjudici per pèrdua de qualitat de vida lleu**
 - Una sola activitat afectada és suficient.
 - No cal que tingui “especial transcendència”.
 - En cas de seqüeles de sis o menys punts se substitueix la prohibició d'indemnització per una simple presumpció “iuris tantum” de que no hi ha perjudici.
- Se suprimeix el solapament de forquilles en el mesurament de la pèrdua de qualitat de vida.
- Nou **perjudici sexual del cònjuge o parella estable** (perjudici reflex de víctima secundària o per repercussió)
 - Repercussió a la vida sexual o reproductiva
 - Es té en compte el grau i la intensitat de l'afectació i l'edat de tots dos
 - El legítimat per reclamar-l'ho és el lesionat

SEQÜELES – DANY EMERGENT (DESPESES)

- Les despeses d'assistència sanitària futura en l'àmbit hospitalari i ambulatori també es podran abonar a les **mútues col·laboradores amb la Seguretat Social** .
- Regles per determinar l' **import màxim a indemnitzar per despeses de rehabilitació domiciliària i ambulatòria quan concorrin seqüeles que es puguin enquadrar en grups diferents** i possibilitat de capitalització d'aquests imports usant la taula tècnica de coeficients actuàrials de conversió entre rendes i capitals **(TT1)**.
- Capitalització dels imports corresponents a les **ajudes tècniques o productes de suport** per a l'autonomia personal mitjançant la taula tècnica de coeficients de capitalització de pròtesis i òrtesis **(TT3)** .

SEQÜELES ---LUCRE CESSANT PERJUDICI PER INCAPACITAT TOTAL

S'incrementa el percentatge de perjudici per lucre cessant en cas d'incapacitat total en funció de l'edat del lesionat (art. 129.b) LRCSCVM

BAREM 2015

Article 129. Multiplicand ingressos per treball personal.

En cas d' **incapacitat total**, el perjudici era:

<u>Edat</u>	<u>Pèrdua d'ingressos</u>
-------------	---------------------------

Fins a 55 anys	55%
----------------	-----

A partir de 55 anys	75%
---------------------	-----

BAREM 2025

Article 129. Multiplicand d'ingressos per treball personal.

En cas d' **incapacitat total**, el perjudici és:

<u>Edat</u>	<u>Pèrdua d'ingressos</u>
-------------	---------------------------

Fins a 45 anys	55%
-----------------------	------------

De 45 a 55 anys	70%
------------------------	------------

A partir de 55 anys	90%
----------------------------	------------

SEQÜELES ---LUCRE CESSANT

MENORS DE 30 ANYS PENDENTS D'ACCÉS AL MERCAT LABORAL

- **Lesionats menors de trenta anys que no han accedit al mercat laboral**
 - Menors 30 anys que no exerceixen una activitat laboral que comporti el dret a percebre una pensió contributiva o que té caràcter esporàdic, discontinu o complementari d'una altra de formació o d'estudi
 - Inclou lesionats menors de 30 anys dedicats en exclusiva a les feines de la llar
 - Si són menors de 30 anys, s'aplicaran les regles i les taules de les persones que encara no han accedit al mercat laboral (art. 132.5 LRCSCVM) .
 - Si són més grans de 30 anys, s'aplicaran les noves regles i taules específiques,

La discrepància sobre si el menor ha accedit o no es resol en el senti que no hi ha accedit (en benefici del menor de 30 anys).
- **(Possibilitat d'acreditar pensions diferents de les estimades (“finestra”) només s'estableix en benefici del perjudicat)**

MODIFICACIONS EN MATÈRIA DE LESIONS TEMPORALS

- a) Les anteriorment anomenades “ seqüeles temporals”, passen a denominar-se “**símtomes persistents temporals**” i es recullen a l'art. 134.2 LRCSCVM com els que subsisteixen després de l'estabilització i que estan cridats a curar-se a curt o mitjà termini. També es valoren com a lesions temporals computant els efectes que produeixen i la seva durada fins a la curació total.”
- b) Pel que fa a les despeses d'assistència sanitària s'estableix la **lliure elecció de centre per part del lesionat** i les regles a aplicar en aquest cas (art. 141.3 RCSCVM):
- Comportarà el reemborsament de les quantitats que degudament justificades i mèdicament raonables en atenció a la lesió patida i a les seues circumstàncies.
 - Regiran les regles pròpies de la RC (aplicació de reducció/exclusió per concurrència de culpa/culpa exclusiva).
- c) Dedicació a les feines de la llar: **Se suprimeix la limitació del rescabament del lucre cessant a una sola mensualitat** i s'aclareix que en cas de lesions temporals se segueixen també els criteris generals de la Llei per a aquest tipus de treball no remunerat (art. 143.4 LRCSCVM)

CONCLUSIONS

- Les reformes introduïdes al nou barem 2025, encara que no tenen l'envergadura de les del barem 2015, suposen un segon pas cap a una important millora del sistema que no es va poder fer al barem 2015 pel temor que suscitaven algunes de les mesures de caràcter més innovador.
- El darrer estudi actuarial d'anàlisi d'impacte sobre el nou barem 2025 realitzat en el moment de publicació de la Llei 5/2025, de 24 de juliol, amb una mostra sectorial que supera el 85,5%, preveu que l'increment que comportarà la nova regulació serà del 3,23%.
- Després de gairebé deu anys d'aplicació, es pot dir que el barem 2015 ha funcionat raonablement bé, i no hi ha raó per considerar que no passi el mateix amb el barem 2025.
- En tot cas, continua sent desitjable mantenir el seguiment del sistema.

MOLTES GRÀCIES
PER LA VOSTRA ATENCIÓ